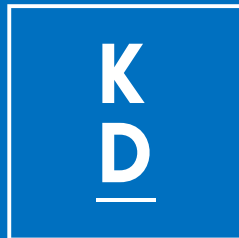

ETT LYFT FÖR NYKÖPING

KOMMUNALT VALPROGRAM 2026

Grunden i Kristdemokraternas politik är respekten för alla människors lika värde. Varje människa är unik, men behöver gemenskap med andra för att leva och utvecklas. Enligt kristdemokratiskt synsätt ska samhället byggas underifrån. Familjen är den viktigaste byggstenen i samhället. Att bygga samhället på denna grund är då politikens mål och vår övertygelse är att det ger trygghet och stabilitet.

Kommunens kärnverksamheter är barnomsorg, skola samt omsorg om äldre och funktionshindrade. Dessa verksamheter ska alltid prioriteras, i hela kommunen.

NYKÖPING

VÅRD, VARDAG, VÄRDERINGAR

BARNOMSORG OCH SKOLA

VALFRIHET OCH KVALITET I BARNOMSORGEN

Nyköping ska vara en bra och trygg kommun att växa upp i. Men valfriheten inom barnomsorgen är hotad då kommunen endast erbjuder förskola som alternativ för att tillgodose alla barn och vårdnadshavares olika behov. Förskolan passar många men inte alla. Den pedagogiska barnomsorgen, förut benämnt dagmammor, ska finnas som ytterligare ett alternativ.

Kristdemokraterna förordar små förskolor med hög personaltäthet, små barngrupper med högst 12 barn och en lugn miljö med den låga ljudnivå som är mycket viktig för barn i förskoleåldern. Detta ökar kvaliteten inom barnomsorgen. Att upprätthålla hög kvalitet för barnen ger även en god arbetsmiljö för personalen.

Folkhälsomyndigheten har gett rekommendationer för en balanserad skärmanvändning bland barn. Barn under 2 år ska helst inte använda skärm, och barn 2 – 5 år max en timma per dygn. Detta behöver uppmärksammas i Nyköpings förskolor. Det finns nu förslag från regeringen att helt stoppa skärmanvändning i förskolan.

FOKUS PÅ KUNSKAP, VALFRIHET OCH TRYGGHET I SKOLAN

Forskning visar att det är höga förväntningar, varierade metoder och engagerade lärare som gör skillnaden för lärande. Inom grundskolan och gymnasieskolan ska mer lärarledd undervisning erbjudas. Det handlar inte enbart om fler timmar, utan om att höja kvaliteten i undervisningen, stärka lärarens roll och utveckla skolledarskapet. Skolorna ska återkommande arbeta med diagnostiska prov, mäta elevernas progression och systematiskt arbeta för att ge tidiga stödinsatser för att ge elever de bästa förutsättningarna. Den enskilt viktigaste faktorn för en elevs kunskapsutveckling är läraren. Vi vill därför renodla lärarens roll och utveckla stödfunktioner som avlastar läraren från arbetsuppgifter som inte kräver pedagogisk kompetens och erbjuda relevant fortbildning kopplad till undervisning och lärande.

Visionen om en skola där ingen hålls tillbaka och ingen lämnas efter förutsätter ett fritt och aktivt skolval. Föräldrar och familjer vet bättre än politiker vilka skolor som passar just deras barn. Kvalitet och kunskap ska vara det centrala – inte driftsform. Därför är det viktigt att olika sorters skolor får finnas, för möjligheten att kunna välja mellan olika typer av skolor. Mångfalden är viktig även för de olika personalkategorierna inom skolan då det inte bara finns en kommunal arbetsgivare att välja på.

Högpresterande elever ska ha rätt till fortsatt utveckling efter sin förmåga. Skolan ska upprätta ett "ansvarskontrakt" mellan elev, vårdnadshavare och personal med syfte att stödja eleven att nå sina uppsatta mål. Där ska det framgå vilka rättigheter och skyldigheter respektive part har.

Det pedagogiska ledarskapet är avgörande för en skola av god kvalitet. När rektorer ges frihet, stöd och rätt verktyg att utveckla sin skola kan kvaliteten höjas dramatiskt. Lärare som får möjlighet att utveckla sin kompetens och sitt yrke blir mer motiverade och kan fokusera på undervisning i stället för administration. Kristdemokraterna vill minska den administrativa bördan för rektorer och lärare, stärka rektorer som pedagogiska ledare och skapa bättre karriärvägar för lärare genom exempelvis lokala satsningar på lärarrekrutering, mentorskap och karriärtjänster. Normen bör vara att varje skolenhet har egen rektor.

STÄRK ELEVHÄLSAN

I Nyköpings skolor är värdegrundsarbetet viktigt för barnens trygghet och kunskapsinläring. Många barn mår i dag psykiskt dåligt och alltför många utsätts för kränkande särbehandling. Psykisk ohälsa bland barn och unga är utbredd och visar på stadig ökning, det är ett av våra stora samhällsproblem. Kristdemokraterna vill att alla elever, oavsett huvudman, ska innefattas av en elevhälsogaranti som ger eleverna rätt att inom ett dygn få kontakt med personal som har utbildning att möta deras behov. Genom att regeringen har avsatt extra medel till barn- och ungdomspsykiatri, finns bättre förutsättningar att uppnå detta. Resurser till elevhälsa, kuratorer och trygghetsteam ska prioriteras. Trygghetsvårdar kan vara ett sätt för att ge lärare stöd i ordningsfrågor och möjliggöra för högre vuxennärvaro på skolorna.

Stöd till barn med särskilda behov (t ex funktionsvariationer, hemmasittare) måste säkerställas genom tillgång till lärare, skolsköterska, kurator, specialpedagog samt andra extra resurser.

Skolan har ett ansvar att upptäcka särskilda behov i så tidig ålder som möjligt och skyndsamt sätta in resurser för att nå kunskapsmålet.

Kommunen har skurit ned på toleransprojektet och Kristdemokraterna kräver att det återgår till den tidigare nivån med plats för 50 elever. Toleransprojektets syfte är att öka förståelsen för alla människors lika värde. Det är en pedagogisk modell för att möta ungdomar och grupper i skolan där det ofta finns intolerans och social oro. Ett aktivt värdegrundsarbete från tidig ålder skapar grund för en god gemenskap och gemensamma värderingar.

Nolltolerans ska gälla mot såväl mobbing som annan kränkande behandling. Det är förövaren som ska byta skola, inte offret. Om rektor bedömer att det stärker tryggheten på skolan kan övervakningskameror användas.

Idrottsämnet i skolan ska ha mer fokus på fysisk aktivitet och rörelseglädje. Det finns många goda exempel på hur skolor arbetat aktivt för att barnen ska få fysisk aktivitet varje dag genom rastaktiviteter, promenader och rörelsepauser i undervisningen. Alla barn ska ha rätt till en skolgård som stimulerar till fysisk aktivitet.

KRISTDEMOKRATERNA VILL

- Införa fler alternativ i barnomsorgen.
- Ha små förskolor och skolor.
- Införa elevhälsogaranti.
- Stärka lärarrollen.
- Införa ett aktivt skolval för alla elever.
- Öka resurserna till elever med särskilda behov.
- Förstärka värdegrundsarbetet.

VÅRD OCH OMSORG

EN HEMTJÄNST SOM FUNGERAR

Vår utgångspunkt är att våra äldre har en självklar rätt att påverka sin vardag, genom att göra egna val av vård. Friheten att själv kunna välja vårdnadsutförare enligt lagen om valfrihet (LOV) är viktig.

En förutsättning för att kunna välja sin egen hemtjänst är att det finns alternativ och det förutsätter fler utförare än kommunen. Därvid krävs i sin tur att det är ekonomiskt möjligt att driva hemtjänstföretag i hela Nyköpings kommun. De privata hemtjänstföretagen har varit tydliga med att den ekonomiska situationen är svår. Genom att skapa goda villkor möjliggör vi för småskaliga privata hemtjänstföretag att verka i hela vår kommun, även på landsbygden.

Civilsamhällets arbete i äldreomsorgen är mycket viktigt. Att få besök av väntjänst eller dylikt och få tillfälle att komma ut på en promenad eller aktivitet, fika eller läsa en tidning eller bok tillsammans med en medmänniska kan göra stor skillnad.

Vi vill motverka den ökade upplevelsen av ålderism i vår kommun. Det kan vara en attitydfråga gällande hur de ekonomiska resurserna fördelas i kommunen. Det måste finnas en ödmjukhet inför denna känsla. Många talar om att även svårigheten att parkera sin bil har blivit ett bekymmer.

Kraven på att vård och omsorg ska digitaliseras är oundviklig, både för privat och offentlig sektor. Det behövs omfattande långsiktiga och hållbara lösningar för att lyckas. Samtidigt måste digitaliseringen införas med stor respekt och med involvering av den äldre. Det är viktigt att den äldres eventuella ifrågasättande tas på största allvar och att digitaliseringen sker i samförstånd. Vi får aldrig tro eller hävda att digitalisering helt kan ersätta medmänsklig omsorg och omtanke. Det ska vara möjligt att välja personalbesök vid trygghetsskapande åtgärd, precis som det är möjligt att välja kameraövervakning eller telefonsamtal. De tre alternativen ska vara lika valbara.

Kommunen bör vara tillmötesgående i fråga om bostadsanpassning för att underlätta för äldre att bo kvar hemma längre.

Äldre som har hemtjänst ska inte behöva vårdas av eller möta fler vårdpersonal i sitt hem än att känslan av trygghet är tillfredsställd. Ett maxtak bör tas fram för hur många olika vårdgivare den äldre ska behöva möta. Därtill ska det vara möjligt att välja kön på den hemtjänstpersonal som utför kroppsnära insatser.

All personal inom vård och omsorg ska kunna kommunicera på god svenska. Utbildning i vårdsvenska respektive svensk tradition och kultur ska erbjudas anställda med annat modersmål när så behövs.

VALFRIHET OCH TRYGGHET VID SÄRSKILT BOENDE

Det är angeläget att kommunen har framförhållning vad gäller tillgängliga platser inom särskilt boende. Kommunen behöver även arbeta för att öka tillgången på trygghetsboenden.

Brister har under flera år funnits inom äldreomsorgen. Riktlinjen, IBIC, individens behov i centrum måste följas. Det är inte acceptabelt att verksamhetens resurser ska styra omsorgen av individen, när det ska vara tvärt om. Det gäller inte bara inom äldreomsorgen utan ska genomsyra hela omsorgsverksamheten.

Patientsäkerhet och patientjournalföring har inte fungerat till fullo i kommunens omsorgsverksamhet. Det är bråttom att få till förändringar i verksamheterna så att kvaliteten inom omsorgen har chans att upprätthållas. Efterlevnaden av SKR:s rekommendationer om närvarande ledarskap natttid måste säkerställas. Rekommendationen måste följas både för vårdtagares och personalens skull. En brukarundersökning inom funktionshinderområdet har under flera år visat att brukarna känner rädsla och inte blir förstådda av personalen.

För att öka kvaliteten och öka kostnadseffektiviteten vill Kristdemokraterna att det byggs så kallade Servicehus där särskilda boenden, trygghetsboenden, äldreboenden och demensboenden finns under samma tak för att effektivt kunna nyttja gemensamhetsytor och personal med mera. Servicehus ökar möjligheten för makar/sambor att bo nära varandra då ökat vårdbehov och ökad service behövs.

För oss är det självklart att äldre som bor på särskilt boende eller har hemtjänst ska ha rätt till regelbunden utomhusvistelse när de så önskar. Ett generellt regelverk för detta behövs. Enligt forskning ökar ensamhetskänsla, depressioner och psykisk ohälsa hos äldre. Därför är aktiviteter som utomhusvistelse viktiga men också mer tid för samtal. Vårdpersonal bör få mer tid och mer utbildning för dessa aktiviteter. Det är viktigt i all vård och omsorg att personal och arbetsledning har den utbildning som krävs och att vidareutbildning erbjuds, så att de arbetsuppgifter som åläggs kan utföras professionellt. Kristdemokraterna vill att den som söker anställning inom äldreomsorgen ska kunna visa upp utdrag ur belastningsregistret.

Kristdemokraterna vill införa en Äldreboendegaranti från 85 år utan behovsprövning. Det kan innebära tillgång till ett trygghetsboende, äldreboende eller demensboende. Makar och sambor ska ha rätt att fortsätta bo tillsammans, även om de har olika behov av omvårdnad.

Palliativ vård ska ske i samverkan mellan kommun och region och utvecklas för att garantera alla en värdig vård i livets slutskede.

MOTVERKA VÅLD

Våld mot äldre ska tas på allvar. Medvetenheten kring problematiken behöver öka och hjälp och stöd erbjudas till såväl brottsoffer som personal.

Våldet tar inte pension. Våldet mot äldre måste uppmärksammas och tas på allvar. Kommunen ska ha en tydlig uppföljning och plan för att upptäcka och förhindra våld mot äldre, såväl i nära relation som från vårdpersonal. Det handlar om både fysiskt och psykiskt våld. Det ska råda noll-tolerans mot våld inom all omsorgsverksamhet.

ETT VÄRDIGT LIV FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Personer med funktionsnedsättning ska ha samma möjligheter till arbete och meningsfull sysselsättning som alla andra. Arbetsmarknaden måste anpassas för att undanröja hinder och främja inkludering.

Bostadsanpassning är grundläggande för individer och familjer med barn med funktionsnedsättning för att klara av vardagen.

Teckenspråkstolk är en grundläggande rättighet som säkerställer att döva och hörselskadade personer kan kommunicera och ta del av samhället på lika villkor.

KRISTDEMOKRATERNA VILL

- Motverka ålderism.
- Garantera att alla inom äldreomsorgen erbjuds utevistelse dagligen om de så önskar.
- Införa Äldreboendegaranti från 85 år utan behovsprövning.
- Bygga Servicehus där olika boendeformer finns under samma tak.
- Digitalisera med stor respekt för, och involvering av, den äldre.
- Ge personalen en god arbetsmiljö, goda arbetsvillkor och en god löneutveckling.
- Den som har hemtjänst ska inte behöva möta ett stort antal olika vårdgivare. Ett maxtak behöver införas.
- Det ska vara möjligt att välja kön på hemtjänstpersonal som utför kroppsnära insatser.

SOCIALTJÄNST

ETT AKTIVT STÖD TILL UTSATTA

Socialnämnden har det yttersta ansvaret för att de individer som behöver hjälp och stöd för att klara av sin vardag ska få det. Uteblivna satsningar och knappa resurser kan kortsiktigt innebära att budgeten tillfälligt går ihop men kan få långsiktigt negativa konsekvenser för de som behöver stöd.

Kostnaderna för försörjningsstöd är alltför höga. Det beror bl.a. på ökade boendekostnader för de bidragsberättigade familjerna. En annan bidragande orsak är den höga arbetslösheten bland unga och utrikesfödda. Kristdemokraterna förordar ett ökat samarbete mellan kommunen och näringslivet för att få fler i arbete. Härmed minskas utanförskapet samt att det sociala arvets negativa effekter bryts. Samtidigt ökar skatteintäkterna för kommunen.

BARNENS BEHOV SKA VARA I CENTRUM

Barn som växer upp i ekonomiskt utsatta familjer eller med föräldrar med missbruksproblem måste få den hjälp de har rätt till.

Kristdemokraterna vill framhålla hur viktigt det är att Barnkonventionen beaktas i socialtjänstens ärendehantering. Det är väsentligt att hitta bostäder till utsatta grupper. Hemlöshet drabbar inte bara missbrukare utan även unga, barnfamiljer, nyanlända och ensamstående.

Socialtjänsten måste bli bättre på att identifiera barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet så att åtgärder sätts in i ett tidigt skede. Detta kan bland annat göras genom samarbete med Barn och Ungdomsnämnden. Det arbete som startats för att stödja de barn som inte går till skolan, hemmasittare, behöver alla erforderliga resurser.

Kompetensen om barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning behöver utvecklas. Detta för att garantera att rätten till god och likvärdig vård säkerställs för barn vars svårigheter har sociala grunder och barn vars svårigheter beror på neuropsykiatriska funktionshinder.

Satsningen på Ungdomsstödjarna måste fortsätta. Deras arbete med ungdomarna blir allt viktigare när oro och otrygghet i vårt samhälle ökar. Ungdomsstödjarna är en ovärderlig resurs i det förebyggande arbetet.

Vikten av att upprätthålla ett förtroendefullt samarbete mellan de bidragssökande och handläggare ska också betonas. Det måste vara hög kvalitet på samtalen mellan familjehemsplacerade barn/ungdomar och handläggare. För de anställda är det viktigt att kontinuerligt arbete sker för att säkerställa en trygg arbetsplats.

Kristdemokraterna betonar vikten av kommunens deltagande i SSPF som är en samverkansmodell mellan skola, socialkontor, polis och fritid. Syftet är att förhindra att barn hamnar i eller fortsätter med kriminalitet och/eller drogmissbruk. Det handlar om barn och unga som vistas i miljöer där kriminalitet och missbruk finns.

Familjehem är en mycket viktig funktion i samhällets skyddsnet och kommunen ska aktivt arbeta för att få fler familjer att engagera sig i detta och ge dessa ett gott stöd i deras arbete. Ett nära samarbete mellan kommun och civilsamhälle ger möjlighet till fler familjehem och där fler tar ansvar för utbildning och uppföljning. Innan kommunen godkänner jour- och familjehem bör registeruppgifter inhämtas från Kronofogdemyndigheten, Försäkringskassan och från socialnämnden i den tilltänkta kommunen.

Kristdemokraterna vill verka för att ytterligare en familjecentral öppnas i samarbete med region Sörmland, till exempel i Oppeby.

KRISTDEMOKRATERNA VILL

- Värna familjegemenskapen som den viktigaste grunden samhället vilar på.
- Stödja familjehemmen och arbeta för att de blir fler.
- Satsa mer på Ungdomsstödjarna.
- Utveckla samverkan mellan skola, socialkontor, polis och fritid.
- Verka för ytterligare en familjecentral.

MILJÖ OCH SAMHÄLLSBYGGNAD

SKYDDA NYKÖPING SOM SMÅSTAD

Nyköping är en historisk stad med delvis mycket gammal bebyggelse, präglad av småstadens karaktär och formad genom århundraden. Den karaktären ska vi värna om, utan att för den skull ge avkall på modernitet, effektivitet och nytänkande. När nya områden planeras måste detta beaktas. Kristdemokraterna anser att det inte har skett i tillräcklig utsträckning.

Vid planering av nya bostadsområden måste större hänsyn tas till intelligande bebyggelse än som sker idag. Allt för att få en bättre övergång mellan äldre bebyggelse och det nyplanerade området. Det gäller både vid förtätning och vid planering av nya områden. Kristdemokraterna anser att kommunen vid nybyggnation ofta tillåter alltför hård exploatering. Vi vill att maximalt fyra våningars byggnadshöjd ska vara norm för lägenhetshus i centrala Nyköping. Högre hus är ibland på sin plats men måste då passa in i stadsbilden och ska särskilt motiveras. Produktiv jordbruksmark ska skyddas från exploatering.

Andelen småhus bör öka vid nybyggnation. Byggklara villatomter ska finnas tillgängliga såväl i tätorten som i de kringliggande orterna. Den som av åldersskäl behöver sälja sin villa på en mindre ort ska kunna finna en lägenhet på samma ort.

Nyköpings kommun behöver en kommunarkitekt och ett stadsmiljöråd. Rådets uppgift ska vara att utveckla och värna Nyköpings karaktär som småstad.

TRYGG MILJÖ OCH EN FUNGERADE TRAFIKSITUATION

Känslan av trygghet i en kommun bygger inte bara på vad polisen lyckas att motverka eller förhindra. Det handlar även om hur våra nära miljöer upplevs. Offentliga ytor i svagt eller inget ljus, skuggiga cykelvägar, skogsdungar eller gräsytor med liten eller dålig insyn, sådant måste ett kommunalt trygghetsarbete ha full kontroll på. Där det är möjligt måste den otrygga miljön byggas bort eller förses med tillräckligt ljus. Det gäller även kommunens mindre orter där vägbelysningen ibland är otillräcklig.

Trafiksituationen i Nyköping är besvärlig under morgon och sen eftermiddag. De ombyggnationer som nu görs för att förbättra för busstrafiken får inte medföra att privatbilismens tillgång till centrala Nyköping försämras.

God tillgänglighet för alla kommunens invånare till affärer, banker och service kräver att parkeringar finns i anslutning till detta och att kollektivtrafiken är enkelt tillgänglig. Avgiftsfri parkering med p-skiva bör införas i centrum.

FAMILJEVÄNLIG STADSPLANERING

Våra barn och ungdomar har rätt till en trygg och säker skolväg. Det ska finnas väl fungerande av- och påstigningsplatser för lämning och hämtning vid skolor och förskolor. Då många elever har fått en längre skolväg, måste gång- och cykelvägar prioriteras så att risken för olyckor elimineras så långt som möjligt. Det ska finnas säkra skolvägar – både fysiskt och socialt – så att barn kan gå och cykla till skolan och sina fritidsaktiviteter själva.

Kommunen ska prioritera en trygg och barnvänlig stadsplanering med bostadsområden där lekplatser, skolor, service och ytor för fysisk aktivitet finns nära hemmet.

Lekplatser för barn i Nyköpings kommun är viktiga för oss Kristdemokrater. Att barn har en bra och trevlig uppväxt handlar inte bara om framtiden, det ska inte bara ha ett nyttoperspektiv. Med det menar vi att barns behov av att ha roligt har ett egenvärde. Lekplatserna behövs och är viktiga. De är sociala mötesplatser, de möjliggör roliga fritidsaktiviteter och är bra ur hälsosynpunkt. Barnfamiljer efterfrågar flera lekplatser i centrala Nyköping. Kopplat till lekplatser bör det även finnas grönytor för spontanidrott.

INFRASTRUKTUREN MÅSTE SÄKRAS

Att kunna garantera tillgång till vatten av hög kvalitet är en mycket viktig del av kommunens åtagande idag. Men även att trygga försörjningen i framtiden måste vara ett prioriterat område. Det är viktigt att se till hela kommunen där i dagsläget vattenverken på kommunens mindre orter är mer utsatta vid längre perioder av lite nederbörd. Det planerade underhållet av kommunens VA-nät intensifieras för att undvika att de akuta problemen blir än större.

God tillgång på färskvatten är inte nog. Att rena avloppsvattnet på ett modernt och ansvarsfullt sätt är en självklarhet. Arbetet med att skilja dagvattnet från avloppsvattnet måste intensifieras så att så kallad breddning, då reningsverket svämmar över, minimeras.

Beredskapen att klara kriser får inte äventyras av ogenomtänkta initiativ på andra områden, som exempelvis en hundra procentig elektrifiering av kommunens fordonsflotta. Röjningsfordon måste vara fullt tillgängliga när de behövs, för vilket idag krävs dieselfordon och drivmedelsreserver. Kommunens roll för den civila beredskapen stärks, ledningscentraler och skyddsrum säkras.

ETT GOTT FÖRETAGSKLIMAT

De lokala företagarna önskar en större förståelse och lyhördhet vid kommunikation med kommunen.

Det är angeläget att arbeta fram styrdokument och utbilda personal för en mer samarbetande attityd vid miljöinspektionens möten med företag som driver lantbruk och/eller livsmedelsproduktion.

Kommunen behöver se till att även små lokala aktörer kan vara delaktiga i stora upphandlingar.

NATUR OCH JORDBRUKSMARK SKA SKYDDAS

Naturen ger oss ekosystemtjänster som t ex rening av luft och vatten. Vacker natur skapar rekreation, goda fritidsmöjligheter och grogrund för naturturism. Den biologiska mångfalden måste också värnas. Parker och planteringar kan med fördel utformas så att de gynnar pollinerande insekter.

Sverige måste öka sin livsmedelssäkerhet och bli mer självförsörjande. Värna den produktiva marken som bidrar till de gröna näringarna och undvik i största möjliga mån exploatering på dessa. Det handlar inte bara om livsmedelsproduktion utan även värden när det gäller ekosystemtjänster som är nödvändiga för ett gott samhälle.

Där många saknar egen trädgård att odla i bör ytor som inte används upplåtas för odling för boende i området. Det kan förebygga att kunskap om hur man odlar sin egen mat går förlorad och främjar den biologiska mångfalden.

Träden bidrar till biologisk mångfald, förhindrar översvämningar, minskar luftföroreningar, buller och sänker temperaturen. Träd är hälsofrämjande och skapar trivsel. Kartlägg tätortsnära natur och sikta på att öka krontäckningsgraden. Det finns även en trygghetsaspekt av att plantera träd istället för buskar.

KRISTDEMOKRATERNA VILL

- Anställa en kommunarkitekt och inrätta ett stadsmiljöråd.
- Utveckla och utöka kommunens lekplatser.
- Värna Nyköpings karaktär som småstad.
- Uppmärksamma vikten av en god vattenförsörjning och ett förnyat avloppsnät.
- Att vid beslut om nya detaljplaner större hänsyn tas till befintlig bebyggelse i övergången till den nya.
- Underlätta för mer småhusbebyggelse i kommunens alla delar.
- Att förvaltarskapstanken ska genomsyra alla beslut.

ARBETSMARKNAD OCH INTEGRATION

BREDD OCH KVALITET I VUXENUTBILDNINGEN

Campus Nyköping har utvecklats positivt och Kristdemokraterna vill se ett ytterligare stärkt Campus. Samarbetet med universitet och högskolor bör öka. Kristdemokraterna värnar om kvaliteten i utbildningarna. Om tillräcklig lärarkompetens finns att tillgå liksom ett rimligt elevunderlag, bör det vara möjligt att komplettera befintliga utbildningslinjer med fler, främst lärar- och vårdutbildningar. Nyköping måste tillförsäkras tillgång till kompetent personal inom dessa viktiga samhällssektorer. Kommunen måste ta initiativ för att lösa bristen på ändamålsenliga studentbostäder. Ett ökat samarbete med näringslivet är av största vikt för att öka antalet vuxenstudier, med syfte att förse arbetsmarknaden med den kompetens som behövs bland annat för bygget av Ostlänken. Yrkehögskoleutbildningarna vid Campus Nyköping är mycket viktiga och ska därför aktivt marknadsföras. Även Nyköpings Folkhögskola fyller ett viktigt syfte med att tillgodose vuxenutbildning.

Integration och arbete i fokus

Personer som uppbär försörjningsstöd ska gå vidare till egen försörjning. Att delta i insatser för arbete och utbildning ska vara obligatoriskt för dem som mottar försörjningsstöd, givetvis anpassat efter var och ens förutsättningar. Kommunen behöver stärka kontakterna med näringslivet och skapa en god kännedom om varje berörd persons kompetens och arbetslivserfarenhet. Syftet är att kunna matcha arbetssökande mot det som efterfrågas bland företagen, minska hinder för de individer som försöker ta sig in på arbetsmarknaden och stärka dessa individers kompetens och därmed minska det alltför stora behovet av försörjningsstöd vi ser. Olika individer kräver olika insatser och för många är steget kortare till att driva eget än till en anställning. Den entreprenörsandan bör Nyköping ta vara på, varför informationsinsatser om hur man startar företag bör stärkas.

Nyanlända ska få en tidig kontakt med kommunen genom personligt möte och helst hembesök.

Kristdemokraterna framhåller även skolans betydelse för en fungerande integration. Detta behandlas i detta dokument under rubriken "Barnomsorg och skola".

Vi behöver ställa tydligare krav på den som kommit hit för att bygga sig ett nytt liv här, dvs. att lära sig svenska, göra sig anställningsbar och komma i egen försörjning. Obligatorisk samhällsinformation ska belysa vikten av lagar och regler, samt förmedla de normer och den värdegrund som det svenska samhället bygger på. Utbildningen i svenska för invandrare (SFI) behöver vara flexibel och individens utveckling måste premieras. Kvinnor måste uppmuntras och stöttas så att de i mycket högre grad går vidare till egen försörjning efter SFI. Inför obligatorisk, individanpassad SFI med baby under föräldraledigheten.

BOSTADSPOLITIKEN MÅSTE STÖDJA INTEGRATIONEN

Det ska vara möjligt för fler att kunna äga sin bostad, sitt hem. Ägande ökar inflytandet över boendet och kan leda till ökad välfärd och integration. Möjligheten att ombilda hyresrätter till ägarlägenheter samt införandet av hyrköp av hyreslägenheter ska införas för att underlätta bostadsägande.

KRISTDEMOKRATERNA VILL

- Stärka Campus Nyköping genom utökad samarbete med universitet och högskolor för att kunna erbjuda fler utbildningar och vidareutbildning i bristyrken.
- Stärka SFI-utbildningen och kraven på deltagande.
- Införa krav på motprestation för att erhålla försörjningsstöd.
- Genom samverkan stötta till självförsörjning.

KULTUR OCH FRITID

ETT RIKT KULTUR- OCH FÖRENINGSLIV

Ett levande kulturliv är en viktig grundsten för att skapa ett samhälle som präglas av öppenhet, skaparkraft och omtanke. Det är vår uppfattning att kraften och engagemanget även fortsättningsvis ska ha sitt ursprung i alla individer som enskilt eller tillsammans vill ge uttryck för olika typer av kulturskapande. Men vi är samtidigt angelägna om att kommunen med gemensamma medel ska fortsätta att stödja dessa initiativ på ett bra och väl avvägt sätt.

Ett samhälle är beroende av ideella krafter. Kommunen har en viktig uppgift att stötta och uppmuntra de föreningar vi har men också stötta startandet av nya. Det är viktigt att alltid ha ett jämställdhetsperspektiv på föreningslivet. Därför är det viktigt att se till att idrotter eller kulturaktiviteter som är utpräglade flickaktiviteter inte missgynnas. Detta måste gälla såväl på landsbygd som i tätort.

Nyköping har fantastiska anläggningar vid Rosvalla. Många har möjlighet att utöva sin lagsport, tävlingar och turneringar pågår ständigt. Med detta sagt så får vi inte glömma att det finns många föreningar utspridda över vår kommun och de har också behov av att underhålla och utveckla sina anläggningar för att kunna genomföra sin verksamhet. Innan nybyggen av anläggningar drar igång så måste driftsformer och ansvar vara klargjorda.

Alla är inte intresserade av lagsport. Här behöver Nyköpings kommun bredda och utveckla. Underhåll våra motionsspår och gör våra naturområden mer tillgängliga. Bygg eller stötta föreningar till att bygga/anlägga t.ex. skateparker och discgolf. Uppmuntra spontanidrott genom att se till att det finns grönytor och lekparker i anslutning till bostadsområden. Listan kan göras lång men poängen är att uppmuntra till motion och erbjuda möjlighet till fritidsaktiviteter. Platser som uppmuntrar till spontanidrott och fysisk aktivitet i kommunen är viktiga och ska säkerställas i all fysisk planering.

Nyköping behöver satsa mer på att bredda idrotten genom att stärka föreningar men också att uppmuntra alla att motionera genom att bredda utbudet.

Bättre underhåll behövs av motionsslingorna i kommunen och antalet ställplatser för husbilar behöver utökas.

BIBLIOTEK OCH LÄSANDE

Biblioteken är en av våra mest anlitade kulturinstitutioner. Vi vill värna den unika plats för läsning, informations- och kunskapssökning, folkbildning och möten som biblioteken utgör. Möjligheten till läsning i tyst miljö måste bevaras. Bibliotekens roll som kulturförmedlare kan inte nog betonas. De är en källa till kunskap, kulturella värden och vidgade vyer. Det är viktigt att tidigt få stimulans till läsande för att utveckla sitt språk. Tillgängligheten till Stigtomta bibliotek kan stärkas genom s k meröppet som innebär att låntagarna själva får tillgång till lokalen på tider som passar dem bäst.

När det gäller inköp av konst och annan offentlig utsmyckning är givetvis kvaliteten viktig. Ambitionen bör dock i större utsträckningen än hittills vara att stötta de lokala konstnärer och kulturarbetare som finns i kommunen. Ett konstråd behöver inrättas för att vara rådgivande vid inköp.

ALLA RÖSTER MÅSTE HÖRAS

Kulturarvet och våra kulturmiljöer ska göras kända och lyftas upp som attraktiva besöksmål. Värna och skydda förutsättningarna för de nationella minoriteternas språk och kulturliv. Säkerställ att det finns tillräckligt med samlingslokaler samt ge stöd till hembygdsrörelsen i dess sockenarbete och historiska betydelse.

KULTURSKOLAN ÄR VÄRD ATT SATSA PÅ

Säkerställ en kulturskola för barn och unga som bidrar till att väcka och utveckla intresse till att både ta del av och utöva exempelvis musik, dans, teater, bild, litteratur etc. Värna samverkan mellan grundskola och kulturskola.

BÄTTRE UPPFÖLJNING OCH KONTROLL

Kommunen kan tillskapa basketkorgar och fotbollsmål men inte laganda, respekt och gemenskap där individerna växer både som idrottsutövare och människor. Bidrag till det ideella föreningslivet som uppfyller kommunens uppställda krav på god verksamhet ska vara generösa men det är också viktigt med en god uppföljning av de medel som betalas ut.

Föreningslivet i Sverige omfattar över 200 000 föreningar, och kommuner och regioner betalar ut uppskattningsvis 8 miljarder kronor per år i bidrag till dessa. Bidrag ska gå till föreningar som värnar demokrati, samhällsgemenskap och våra grundläggande värderingar och präglas av hög tillit.

Välfärdsbrott urholkar tilliten till välfärdssystem och demokrati, främjar den kriminella ekonomin och riskerar att hota den ideella sektorns legitimitet. Därför måste uppföljningen av bidrag skärpas så att skattemedel inte missbrukas utan kommer till de delar av civilsamhället som gör verklig nytta.

KRISTDEMOKRATERNA VILL

- Uppmuntra och stötta ideella krafter.
- Värna såväl lagsporter som spontanidrott.
- Se ökad jämställdhet vid fördelning av föreningsbidrag.
- Värna samverkan mellan grundskola och kulturskola.
- Stötta lokala konstutövare och kulturarbetare genom att i större utsträckning inhandla verk av dessa.